

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ОБЛЕКЛО И ТУРИЗЪМ

„СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ“ - ПЕРНИК

гр. Перник 2302, ул. „Силистра“ №10, тел. 076/607053, e-mail: info-1403237@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:.....

/Вяра Димитрова/

**ЕТИЧЕН КОДЕКС НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
В ПГОТ „СВЕТИ ИВАН РИЛСКИ“ гр. ПЕРНИК**

Етичният кодекс е създаден на основание чл.175, ал.1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, съгласно чл. 263, ал. 1, т.14 и с решение на обществения съвет от 2024, съгласно чл. 269, ал. 1, т.11 от ЗПУО, приет от Педагогическия съвет №15 от 12.09.2024 г. и влиза сила от учебната 2024-2025г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ

ПРИНЦИПИ

Раздел I :ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел II : МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Раздел III :МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Раздел IV : МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Раздел V : ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Раздел VI : МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

**Раздел VII : ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КМЕТСТВА, ОБЩИНА, РУО - ПЕРНИК
и МОН**

Раздел VIII : ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Раздел IX : КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Раздел X : УЧИТЕЛЯТ И СЛУЖЕБНАТА ИНФОРМАЦИЯ

Раздел XI : МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

14. Раздел XII : МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

**15. Раздел XIII : МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ
В ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС**

Раздел XIV : КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ВЪВЕДЕНИЕ

Позовавайки се на Конвенцията на ООН за правата на детето, Европейската харта за правата на човека, ръководени от принципа, че всяко дете трябва да бъде подготвено да води живот на самостоятелна личност в обществото и да бъде възпитано в духа на ценностите на Република България и Европейския съюз, ЗПУО, Ние учителите и служителите от ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник приехме моралния ангажимент в своята ежедневна и професионална дейност да се ръководим от принципите и правилата на настоящия Етичен кодекс. Той представя стандартите за етично поведение на работещите с деца в училището.

ПРИНЦИПИ:

- Спазване на Конституцията и законите на РБългария;
- Грижата за живота и здравето на детето е на първо място;
- Детето е личност и всички дейности по неговото образование и възпитание следва да осигуряват възможности за неговото развитие и приобщаване към обществените традиции и ценности;
- Равнопоставеност и взаимно зачитане на правата на всеки, независимо от раса, вяра, националност, убеждения, пол, социален статус;
- Създаване и поддържане на колегиални отношения: учтивост, уважение, взаимопомощ.
- Съгласно изменение и допълнение на Закона за предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г.; изм., бр. 98 и 105 от 2016 г., бр. 58 и 99 от 2017 г., бр. 24, 92 и 108 от 2018 г., бр. 24, 42, 100 и 101 от 2019 г., бр. 17 и 82 от 2020 г., бр. 17, 34 и 102 от 2022 г., бр. 11 и 102 от 2023 г. и бр. 23 и 27 от 2024 г.) § 1. В чл. 11 ал. 2, което се изменя така:
„ (2) В системата на предучилищното и училищното образование се забраняват действия, свързани със:

1. налагането на идеологически и/или религиозни доктрини;
2. осъществяването на политическа и партийна дейност;
3. извършване на пропаганда, популяризиране или подстрекаване по какъвто и да е начин, пряко или косвено, на идеи и възгледи, свързани с нетрадиционна сексуална ориентация и/или определяне на полова идентичност, различна от биологичната.“

§ 2. В § 1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова т. 16:

„16. „Нетрадиционна сексуална ориентация“ са различни от общоприетите и заложените в българската правна традиция схващания за емоционално, романтично, сексуално или чувствено привличане между лица от противоположни полове.“

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящият кодекс определя етичните правила за поведение на ръководството, учителите, родителите и учениците във ПГОТ „Свети Иван Рилски“ – гр. Перник и има за цел да утвърди организационна култура, да издигне доброто име на образователната институция, както и да поддържа високо обществено доверие към нея.

Дейността на училищната общност в ПГОТ „Свети Иван Рилски“ се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, прозрачност, отговорност и отчетност.

Всички участници в образователния процес са задължени да спазват действащото в Република България законодателство и да съдействат за провеждането на държавната политика в образованието, основаваща се на принципите на правовата държава.

Основните участници в училищната общност / ръководство, ученици, учители и родители/ във ПГОТ „Свети Иван Рилски“ следват поведение, което не накърнява престижа на учебното заведение.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Учителят основава работата си на съвременни концепции за детското развитие и европейски и световни тенденции за педагогическо взаимодействие като:

Чл.1 Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

- т. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.
- т. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.
- т. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.
- т. 4. На всяко дете е гарантирано правото на : свобода на изразяване на мнение;свобода на мисълта, съвестта и религията; формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;

Чл. 2 Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 3 Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 4 Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 5 Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 6 Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 7 Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 8 Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл. 9 Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 10 Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 11 Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 12 Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл. 13 Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл. 14 Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл. 15 Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 16 При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл. 17 Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 18 Когато разберем за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите за закрила на детето.

Чл.19 Да опазваме личната информация за възпитаниците си и техните семейства и да я ползваме само и единствено в техен интерес и във връзка и по повод на изпълнение на моралните си и служебните си ангажименти.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл. 20 Първостепенна отговорност на персонала е подпомагане семейството при възпитанието на децата.

Чл. 21 Да зачитаме достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 22 Да уважаваме ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 23 Да информираме семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да го включваме във вземането на решения.

Чл. 24 Да зачитаме правото на семейството да бъде информирано за начина, по който работим с детето.

Чл. 25 Да информираме родителите за изследователските проекти, включващи техните деца и да се стремим да им даваме възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяваме и да не участваме в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл. 26 Да не използваме нашите отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизаме в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл. 27 Да осигуряваме конфиденциалност на информация и да зачитаме правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа. Това не важи в случаите, когато имаме основания да считаме, че благополучието на детето е в риск.

Чл. 28 Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл. 29 В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, ще работим открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнем на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно ще се въздържаме от вземане страна в конфликта.

Раздел IV

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ КОЛЕГИТЕ

Чл. 30 В своите колегиални взаимоотношения педагогическите специалисти се ръководят от принципите на лоялност, взаимно уважение, сътрудничество и йерархична подчиненост

(1) Служителят уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на лична неприкосновеност.

(2) Недопустимо е уронването на престижа на колега пред родители, деца и ученици или граждани.

(3) Педагогическите специалисти нямат право да уронват доброто име или да поставят под съмнение професионализма на колегите си чрез неуместни изявления или действия пред други лица.

(4) Педагогическите специалисти изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, създавайки условия на принципност и равнопоставеност. В дейността си строго се придържат към нормите, установени в Етичния кодекс за работа с ученици.

(5) Педагогическите специалисти отговарят на поставените им въпроси и изпълняват поставените им задачи съгласно длъжностната си характеристика, като при необходимост пренасочват проблема към съответното компетентно лице.

Чл. 31 Педагогическите специалисти обменят информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

(1) Педагогическите специалисти в ПГОТ „Свети Иван Рилски“ са длъжни да опазват данните и личната информация на учениците и родителите, необходими им по повод на изпълнението на служебните им задължения, при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

Чл. 32 Педагогическите специалисти работят за утвърждаване собствения и на колегите си авторитет, като се въздържат от действия, които биха уронили престижа на професията и проявяват нетърпимост към подобни действия.

32.1. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности – и по отношение на подчинените си.

32.2. Педагогическите специалисти не използват електронни средства за комуникация, както и интернет – социални мрежи и електронна поща, за оклеветяване, заплашване и злепоставяне на участниците в образователния процес.

Раздел V

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 33 При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот учителите и служителите следват поведение, което не уронва престижа на ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник.

Чл.34 Учителите и служителите не допускат на работното си място поведение, несъвместимо с добрите нрави.

Чл.35 Учителите и служителите се стремят да избягват в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им полагат усилия да ги преустановят, запазвайки спокойствие и контрол над поведението си.

Чл.36 Учителите и служителите спазват благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представляват.

Чл.37 Учителят/служителят съхранява авторитета на колегите си пред учениците, родителите и гражданите.

Чл.38 Учителят и служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник.

Чл.39 Учителят и служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл.40 Учителят и служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

Чл.41 Учителят и служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл.42 Учителят и служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл.43 Учителят и служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Раздел VI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл. 44 Да работим за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи и възпитание, и да живее без насилие.

Чл. 45 Да работим за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл. 46 Да съдействаме за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл. 47 Да работим за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл. 48 Да работим в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и противопоставяне на тези, които го нарушават.

Чл. 49 Да предоставяме висококачествени програми и услуги. Да не предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Раздел VII

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КМЕТСТВА, ОБЩИНА, РУО - ПЕРНИК и МОН

Чл.50 Служителите подпомагат органите на държавна и местна власт с висок професионализъм, безпристрастност и активност при разработването и провеждането на държавната политика, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

50.1 Отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва въпросите към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 51 Служителите предоставят исканата информация от органите на държавна и местна власт бързо, точно и коректно, освен ако изрично не е посочено друго в нормативен акт, засягащо поверителна информация. В тези случаи се иска разрешение от директора на училището

Чл. 52 Служителите активно съдействат за осъществяване на партньорски отношения с органите на държавната и местна власт.

Раздел VIII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.53 Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и разпореденията на горестоящите служители от ръководството на училището.

53.1 Учителят/служителят не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правонарушение.

Чл. 54 Служителят не трябва да изразява лични мнения по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник.

Чл. 55 Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели.

Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл. 56 Служителят в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 57 Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва данните и документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения при спазване правилата за защита на информацията.

Раздел IX

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 58 Конфликт на интереси възниква, когато служителят има личен интерес, който му влияе до толкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебни задължения.

(1) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

- (2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване.
- (3) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.
- (4) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му, служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.
- (5) При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси,
- (6) Служител, на когото станат известни факти и обстоятелства за възникнал конфликт на интереси в училището, предприема необходимите мерки за изясняване на въпроса
- /7/ Когато учителят/служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това с директора.

Раздел X

УЧИТЕЛЯТ И СЛУЖЕБНАТА ИНФОРМАЦИЯ

Чл.59 Обработването на лични данни се осъществява съобразно международните принципи за защита на данните и вътрешното законодателство.

Чл.60 Служебната информация не може да бъде използвана за користна цел и не може да се разгласява пред трети лица освен по предвидения от закона ред.

Чл.61 Учителят спазва нормативните изисквания за достъп до информация като съблюдава правилата за защита на класифицираната информация.

Чл.62 НЕ се вписват неверни данни в документи издавани, съхранявани или изисквани за нуждите на МОН.

Чл.63 Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 64 Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл. 65 Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл. 66 Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел XI

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

1. Училищната общност е като семейство, в което всички членове се отнасят помежду си с уважение.
2. Личната отговорност на ученика означава:
  - Разбирането, че ученикът е посланик на учебното заведение и съответното добро държание, което следва от този факт. Това е валидно навсякъде, но особено важно в местното общество, около училището, в спортни мероприятия и др.
  - Да припознава разнообразието на училищното общество и да не дискриминира срещу други на база тяхната възраст, етническа принадлежност, раса, националност, малцинствена принадлежност, култура,

език, религия, политически убеждения, пол, сексуална ориентация, външен вид, здраве, произход, социално положение и т.н.

- Да се държи отговорно, честно, съобразително и вежливо към други. Да се държи с уважение към останалите, така че те да не се чувстват накърнени и насилвани.
  - Да бъде на време за часове и други мероприятия
  - Да потърси помощ при нужда
  - Да показва уважение към училищната собственост
  - Да се информира за правилата относно здраве и безопасност
  - Да играе роля в сигурността на училището и да бъде подготвен да се идентифицира при нужда
  - Да се грижи за околната среда като се отнася уважително към сгради и съоразение
  - Да изхвърля боклука си на предназначените за това места
  - Да показва добро спортменство по време на спортни дейности
  - Да се въздържа от показване на пияно или грубо поведение
  - Да се увери, че дейността му в интернет, виртуалните учебни среди, социални мрежи, блогове и други уеб ресурси, не причинява обида и не може да се определи като малтретиране, тормозене или безпокоене
  - Да уважава законното право на свобода на словото
  - Да не решава конфликтите в училище с агресия;
  - Да оказва помощ на нуждаещите се;
  - Да изисква информация по всички интересувачи го въпроси.
3. Право на ученика е да бъде зачитано мнението му и да бъде уважавано достойнството му.
4. Право на ученика е и да участва в ученически общности и групи по интереси.
5. Основна грижа на ученика е личното му развитие и успех, който се гарантира от благоприятния климат на сигурност в училище. Затова ученикът трябва да се стреми към добронамерени и приятелски отношения със съучениците си.
6. Основните правила за приятелски отношения между учениците са:
- Да не употребяват нецензурни изрази;
  - Да не сплетничат един за друг;
7. Ученикът се отнася любезно, възпитано и с уважение към всеки в училищната институция, зачитайки правата и достойнството на личността и не допуска каквито и да е прояви на дискриминация.
8. Ученикът спазва заложените в Правилника за дейността на училището права и задължения, в това число не използва мобилни телефони по време на час, не използва Интернет без позволение на учителя.
9. Ученикът следва поведение, което не накърнява престижа на учебното заведение, както по време на учебния процес, така и в свободното си извънучилищно време
- 1) Не злослови, не разпространява доверена му информация, не създава конфликтни ситуации.
  - 2) Не използва електронни средства за комуникация, както и интернет – социални мрежи и електронна поща, за оклеветяване, заплашване, разпространение на лична информация. В това число няма право да изпраща/публикува съобщения: за сплашване, с неприятно и грубо съдържание, файлове с неприятно съдържание – снимки и клипове; да краде самоличност като се представя за жертва в Интернет и/или да краде акаунт.
  - 3) При създали се конфликтни ситуации търси незабавно съдействието на педагогическия екип, училищното ръководство и родители.
10. В училищната институция ученикът се явява в подходящ външен вид, като се стреми да изглежда по начин, съответстващ на средата. Съобразява се с образователния характер на институцията, която сам е избрал.

Раздел XII

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА РОДИТЕЛИТЕ

1. Родителите помагат според възможностите си за да се утвърди трайно авторитетът на училището.
2. Основни задължения на родителя /настойника/ са:
  - да проявява постоянни грижи за доброто образование на своето дете;
  - да следи и насърчава неговите успехи;
  - да го съветва и осигурява всички възможности за творческото му развитие;
  - съдейства за самостоятелното критично мислене на детето;
  - съобразява се с индивидуалните потребности и желания на детето.
3. Семейството трябва да дава пример за разбирателство и добри отношения.
4. Задължение на родителя /настойника/ е да се интересува от мнението на учителите и да се съобразява с тях.
5. Родителят трябва да упражнява контрол и да налага своя авторитет без насилие като зачита детето и спазва основните му права.
6. Родителят възпитава детето чрез личния си пример в дух на уважение, толерантност, инициативност и свободолюбие.
7. Родителят трябва да се стреми да решава конфликтите между поколенията спокойно и в контакт с всички членове на училищната общност.
8. Родителят подготвя детето за живота и има една основна морална задача – да създава ценности и да ги предава на следващите поколения.

Раздел XIII

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС

1. Общуването между участниците в образователния процес се основава на сътрудничество и ефективна комуникация.
2. Всички участници в образователния процес са длъжни да се придържат към поведение, което не провокира конфликтни ситуации, а при възникването им, да се стремят към безболезнено разрешаване, като контролират емоциите и реакциите си, независимо от обстоятелствата и държанието на външните лица.
3. Недопустимо е отправянето на обиди между участниците в образователния процес, както и дискриминационни прояви и насилие в отношенията помежду им
4. Не се допуска злепоставяне, оклеветяване и заплашване между участниците в образователния процес чрез използване на електронни средства за комуникация, както и интернет – социални мрежи и електронна поща.
5. Ученици и родители дължат уважение към педагогическите специалисти и непедagogическия персонал.

Раздел XIV

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 67 За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник се създава тричленна комисия по етика.

67.1 Членовете се избират от Общо събрание за срок от една година.

67.2 Комисията се избира на първото общо събрание на персонала за съответната учебна година.

Чл.68 Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

Чл. 69 Санкциите по този кодекс се налагат с цел да се предупреди и превъзпита нарушителя към спазване на етичните норми и да се въздейства възпитателно върху останалите членове. Санкциите са:

- Писмено уведомяване на служителя , работника , ученика , родителя или друго заинтересовано лице , и даване публичност на случая;
- Предложение до работодателя за дисциплинарно наказание
- Информирание на Обществения съвет

Чл.70 Всеки заинтересован член може да внесе жалба в Комисията по етика.

Чл.71 Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в двумесечен срок от постъпването им.

Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл.72 Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчетва дейността си пред Педагогическия съвет на ПГОТ „Свети Иван Рилски“ гр.Перник.

Раздел XV ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на участниците в училищната общност. Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:
  - ✓ неспазване на действащото законодателство; - неспазване на вътрешноучилищните документи;
  - ✓ действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището; - грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица;
  - ✓ проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
  - ✓ прояви на накърняване авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
  - ✓ прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.
2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:
  - вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
  - външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми
3. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора
4. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.
5. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.
6. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50%+1.
7. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в седемдневен срок от постъпването му.
8. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.
9. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.
10. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за взети дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.
11. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

12. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

1. При неспазване нормите на поведение в този кодекс служителите носят дисциплинарна отговорност съгласно Кодекса на труда.
2. Контролът за спазване на нормите на настоящият Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.
3. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на всички учители и служители на училището.
4. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения. Настоящият етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.
5. Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите конституционни права, правата на неговата съпруга или съпруг, роднини по права линия без ограничения, по сребрена линия до четвърта степен и по сватовство до втора степен включително. В този случай той е длъжен незабавно да уведоми органа, от когото е получил нареждането.
6. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да върши работата си по начин, допускащ влияние от друг.
7. Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е изготвен в съответствие с чл. 175, ал. 1 от ЗПУО и е задължителен за всички нейни членове – ученици, учители, служители и родители.
8. Всички ученици, учители, служители и родители в училището се запознават с настоящия Етичен кодекс в началото на всяка учебна година.
9. Отклоненията на нормите на настоящия кодекс водят до санкциите, предвидени в Закона за предучилищното и училищно възпитание, Кодекса на труда и Правилника за дейността на ПГОТ „Свети Иван Рилски“.
10. Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите.
11. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.
12. Чрез спазването на правилата на поведение, заложи в Етичния кодекс и приети от всеки служител в ПГОТ „Свети Иван Рилски“ , се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ.
13. Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване, в съответствие с промените в нормативната база и очакванията на обществото. Етичният кодекс на работещите в ПГОТ „Свети Иван Рилски“, е приет от представители на педагогическия съвет, общественния съвет, настоятелството и ученическото самоуправление при спазване на реда, определен в правилника за дейността на училището.

Комисия в състав:

1. Светлана Богомилова Кирилова
2. Таня Тодорова Стоянова
3. Петя Костова Олева